

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ САДІВНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту

садівництва НААН

Григор
К.В. Гриник

Григор 2020 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
СЕЛЕКЦІЯ ТА СОРТОВИВЧЕННЯ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР**

(за освітньо-науковим рівнем «Доктор філософії»
для аспірантів спеціальності 203 «Садівництво і
виноградарство»)

Укладач:

Ходаківська Юлія Борисівна, кандидат сільськогосподарських наук

Схвалено на засіданні вченої ради протокол № 3 від 8 липня 2020 р.

КИЇВ – 2020

Передмова

Навчальна дисципліна професійної підготовки "Проблеми досліджень в селекції, плодкових культур" є обов'язковою для аспірантів, які навчаються за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство». При підготовці до практичних занять необхідно самостійно опрацювати теоретичний матеріал, що складає основу тематики практичної роботи. За допомогою конспекту лекцій, навчальних посібників, фахової літератури, розглянути основні теоретичні положення даної теми.

Практичне заняття № 1

Тема: Проблеми селекції, в сфері розвитку світової та вітчизняної аграрної науки.

Мета: Ознайомитися з тенденціями розвитку селекції, на світовому та вітчизняному рівнях.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Напрями і джерела наукових пошуків в селекції.
2. Проблеми селекції на світовому рівні.
3. Напрями і джерела наукових пошуків в садівництві.

Практичне заняття № 2

Тема: Проблеми, напрями, задачі та методи досліджень в селекції, в зв'язку з історичними етапами розвитку.

Мета: Ознайомитися з проблемами, напругами, задачами та методами досліджень в селекції в зв'язку з історичними етапами розвитку.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Історія розвитку селекції плодкових культур.
2. Результати селекції в Україні та світі по культурах: генетичні основи, напрями і задачі селекції.

Практичне заняття № 3

Тема: Інноваційні напрями досліджень у селекції плодкових культур.

Мета: Ознайомитися з інноваційністю напрямів досліджень у селекції плодкових. Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Обґрунтування теми, постановка мети і задач досліджень на основі аналізу сучасних досягнень селекції плодкових.
2. Обґрунтування теми, постановка мети і задач досліджень на основі аналізу сучасних досягнень селекції кісточкових культур.

3. Новітні підходи в вирішенні складних задач селекції плодових та кісточкових культур.

Практичне заняття № 4

Тема: Проблемні питання селекції зі створення, розмноження та оцінки нових сортів плодових культур.

Мета: Ознайомитися з особливостями створення, розмноження та оцінки нових сортів.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Етапи селекційних досліджень зерняткових культур.
2. Етапи селекційних досліджень кісточкових культур.
4. Етапи селекції горіхоплідних культур.

Практичне заняття № 5

Тема: Види та використання вихідного матеріалу плодових культур в селекційному процесі.

Мета: Ознайомитися з видовим різноманіттям та створенням вихідного матеріалу плодових культур.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Основні види та способи створення вихідного матеріалу.
2. Вчення про сорт та вимоги що висувуються до сорту виробництвом .
3. Значення поняття екотип, екологія.
4. Оцінка сортів за певними показниками.

Практичне заняття № 6

Тема: Суть та практичне значення адаптивної селекції рослин.

Мета: Ознайомитися з проблемними питаннями в селекції в зв'язку з дослідженням адаптивної селекції рослин.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Дослідження адаптивності, пластичності та стабільності сортів і гібридів.
2. Визначення стійкості сортів і гібридів до біотичних та абіотичних чинників (хвороб і шкідників).
3. Дослідження впливу абіотичних факторів середовища на урожайність.
4. Вплив біотичних факторів на врожайність і якість плодів.

Практичне заняття № 7

Тема: Проблемні аспекти в селекції з використанням класичних методів міжсортової та віддаленої гібридизації, методів генетичної інженерії для створення та розмноження і вирощування сортів плодових культур.

Мета: Ознайомитися з використанням класичних і новітніх методів селекції зі створення сортів плодових культур.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Методи селекції (види добору, гібридизації, інцухт, генетична інженерія).
2. Особливості вирощування сортів і гібридів з новими ознаками.
3. Урожайні та якісні властивості нових сортів при різних технологіях вирощування.

Практичне заняття № 8

Тема: Проблемні питання селекції з розробки нових моделей сортів і використанням нових прийомів їх розмноження та вирощування за технологіями різної інтенсивності на засадах енергозбереження та екологічної безпеки.

Мета: Ознайомитися з проблемними питаннями селекції в зв'язку з розробкою нових моделей сортів.

Розглянути завдання та запитання, які наводяться нижче.

1. Методика розробки нових моделей сортів з високою врожайністю та якістю плодів.
2. Розробка моделей високої адаптивності сортів.
3. Прийоми підвищення врожайності та якості плодів.
4. Прийоми вирощування сортів за технологіями різної інтенсивності.
5. Енергозбереження і екологічна безпека в технологіях вирощування сортів.